

DE HEMEL VOLGENS BOE

NEIL SMITH

De hemel volgens Boe

Vertaald uit het Engels
door Lisette Graswinckel

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie
van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaling is gesubsidieerd door de
Canada Council for the Arts

Canada Council   Conseil des arts
for the Arts   du Canada

Dit is een roman. De personages, namen, plaatsen en gebeurtenissen
in dit boek zijn door de auteur bedacht of op fictieve wijze gebruikt.
Overeenkomst met bestaande plaatsen, gebeurtenissen of levende of
overleden personen berust op louter toeval.

Oorspronkelijke titel *Boo*, Vintage Books, New York
© 2015 Neil Smith, published by arrangement with The Cooke Agency
in conjunction with Marianne Schönbach Literary Agency

© 2016 Nederlandse vertaling Lisette Graswinckel /

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Alle rechten voorbehouden

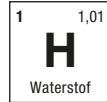
Omslagontwerp Nico Richter

NUR 302

ISBN 978 90 468 1973 9

www.nieuwamsterdam.nl/neilsmith

Vragen jullie je weleens af, lieve vader en moeder, met wat voor tandpasta engelen in de hemel hun tanden poetsen? Ik zal het jullie vertellen: daarvoor gebruiken we natriumbicarbonaat, dat we op onze tandenborstel strooien. Het smaakt zout, wat niemand zal verbazen, aangezien natriumbicarbonaat ook wel zuiveringszout wordt genoemd.

Maar waarschijnlijk vragen jullie je helemaal niet af hoe het zit met tandpasta in de hemel. Jullie zijn tenslotte agnosten. Toch breken ook gelovige mensen zich zelden het hoofd over de praktische details van hun leven na de dood. Als ze zich de hemel inbeelden, dan blijft het bij een vaag gevoel van liefde en pais en vree. Ze stellen zichzelf niet de vraag of de ananas die ze hier eten vers is of uit blik komt. (Overigens krijgen we beide varianten, hoewel beduidend meer ingeblikte dan verse.)

Dit boek dat ik jullie over mijn leven na de dood aan het schrijven ben, wordt jullie gids met praktische details. Ik hoop ooit een manier te ontdekken om mijn verhaal bij jullie te kunnen bezorgen.

Zoals jullie weten stierf ik op 7 september 1979, nu op de kop af één maand geleden, terwijl ik bij mijn kluisje op het Helen Keller College stond. Vlak voordat ik stierf, was ik bezig geweest de 106 elementen van het periodiek systeem op te noemen. Het nummer van mijn kluisje (nr. 106) had me op dat idee gebracht en ik had mezelf ten doel gesteld om alle elementen in de juiste volgorde uit het hoofd te kennen. Aanbeland bij nummer 78, platina (Pt), werd ik echter gestoord door Jermaine Tucker die me een klap op mijn hoofd gaf. 'Wat doe jij nou weer, Boe?' zei hij.

Ik heb jullie weleens verteld dat mijn klasgenoten me Boe noemden vanwege mijn lijkleke huid en mijn witblonde piekhaar dat altijd statisch lijkt. Sommigen van hen dachten dat ik een albino was, wat ik natuurlijk helemaal niet ben. Een echte albino heeft donkerrode of bijna paarse ogen, terwijl die van mij lichtblauw zijn.

‘Boe! Dat is ook ironisch,’ zullen jullie misschien zeggen, ‘want onze zoon is nu een spook.’ Maar dat zouden jullie verkeerd zien, uiteraard, want dit is geen voorbeeld van zuivere ironie. Er zou sprake zijn van ironie als Jermaine Tucker had gezegd: ‘Wow, Boe, ik heb buitengewoon veel respect en bewondering voor het feit dat jij het periodiek systeem uit je hoofd kent!’ Respect en bewondering zijn precies de tegenovergestelde gevoelens die ik bij Jermaine opwekte, evenals bij de meesten van mijn klasgenoten, overigens.

Wisten jullie eigenlijk dat ik een paria was? Zo niet, mijn excuses dat ik hier nooit over heb uitgeweid, maar ik wilde niet dat jullie wakker zouden liggen van iets waar je helemaal niets aan kon veranderen. Jullie maakten je toch al zoveel zorgen vanwege het niet te opereren gaatje in mijn hart en hadden me vaak genoeg op het hart gedrukt het niet te overbelasten.

Jermaine vertrok naar zijn les en ik ging onbekommerd door met tellen onder het toeziend oog van de wetenschappers Richard Dawkins en Jane Goodall, van wie ik foto’s aan de binnenkant van mijn kluisdeurtje had geplakt. Voor de allereerste keer in mijn leven kwam ik tot nummer 106, seaborgium (Sg), zonder te hoeven spieken bij het periodiek systeem dat onder de portretten van Richard en Jane hing.

Dit huzarenstukje moet voor mijn hart echter de druppel zijn geweest omdat ik onmiddellijk daarop flauwviel. Ik zou kunnen schrijven dat ik ‘de geest gaf’, zeker in het licht van mijn bijnaam, maar ik ben geen liefhebber van eufemismen. Ik spreek liever de nuchtere waarheid. De nuchtere waarheid was dat mijn hart stilstond en dat ik stierf.

Hoeveel tijd er tussen mijn laatste hartenklop op school en het

openen van mijn ogen in het hiernamaals lag, durf ik niet te zeggen. Want wie weet in welke tijdzone de hemel ligt? Maar wat ik zag toen ik de kamer waarin ik me bevond in me opnam, voldeed in elk geval niet aan het clichébeeld van de hemel. Geen engelen in witte jurken die vredig glimlachend en bekoorlijk zingend uit de wolken neerdaalden. In plaats daarvan zag ik een snurkend, zwart meisje in een draaifauteuil, met aan haar voeten een boek.

Ik wist meteen dat ik dood was. Mijn eerste aanwijzing was dat ik het meisje zonder bril toch scherp kon zien. Ik kon zelfs de titel van haar boek lezen (*Brown Girl, Brownstones*). Sterker nog, ik zag alles om me heen glashelder. Het meisje droeg een blauwe spijkerbroek en een T-shirt met een plaatje van een nest angorakittens. Aan haar cornrows bungelden kleurige kralen die me deden denken aan de abacus die ik op mijn vijfde van jullie heb gekregen.

Ik lag in een eenpersoonsbed onder een laken en een dunne katoenen deken. De draaistoel en het bed waren de enige meubels in de raamloze kamer. Boven mijn hoofd wentelde een plafondventilator. Aan de muren hingen abstracte schilderijen met kronkels, klodders en druppels. Ik kwam overeind in bed. Mijn blote bast leek witter dan anders en de blauwige aders die mijn schouders marmerden vielen extra op. Ik gluurde onder de deken en zag dat ik geen pyjamabroek of zelfs maar ondergoed droeg. Met naakt zijn op zich heb ik trouwens geen enkele moeite. Voor mij is een penis niet gênanter dan een oor of een neus. Dat neemt niet weg dat ik de douches van de gymzaal van het Helen Keller, om maar iets te noemen, een zeer onaangename plek vond. Die gemeenschappelijke doucheruimte was een broeinest voor het humaan papillomavirus, dat wratten veroorzaakt. En tweemaal leek het Kevin Stein hilarisch om over mijn been te plassen.

‘Neem me niet kwalijk! Hallo!’ riep ik tegen het meisje in de draaistoel, dat wakker schrok. Ze keek me met grote ogen aan.

‘Klopt het dat ik dood ben?’ vroeg ik.

Ze sprong overeind en haastte zich naar me toe, waarbij ze per ongeluk haar roman onder het bed schopte. Ze greep mijn hand

vast en kneep erin. Ik trok mijn hand met een ruk weer los, omdat ik, zoals jullie weten, niet graag word aangeraakt.

‘Je bent niet dood, lieverd,’ zei ze. ‘Je bent heen, maar je leeft nog steeds.’

‘Heen?’

‘We zeggen hier “heen” in plaats van “dood”. Heen, zo van: gefeliciteerd, je bent er doorheen.’ Ze glimlachte en ik zag een spleetje tussen haar voortanden waar een rietje door paste. Toen ze op de rand van het bed plaatsnam, kapseisde het bijna, omdat ze nogal dik was. Ik heb ooit in een artikel in het tijdschrift *Science* over lang leven gelezen dat magere mensen een hogere leeftijd bereiken. Ter compensatie van mijn open hart probeerde ik mijn leven te verlengen door slank te blijven. Het mag duidelijk zijn dat mijn pogingen op niets zijn uitgelopen.

‘Ik zal mezelf even voorstellen,’ zei het meisje. ‘Ik heet Thelma Rudd en ik kom uit Wilmington, North Carolina, waar mijn familie eetcafé Het Hoefijzer uitbaat.’ Ze vroeg naar mijn naam en waar ik vandaan kwam.

‘Oliver Dalrymple. Ik kom uit Hoffman Estates in Illinois,’ vertelde ik haar. ‘Mijn ouders hebben daar een kapperszaak die Knippers heet.’

‘Weet je hoe je bent heengegaan, Oliver Dalrymple?’

‘Ik vermoed dat het mijn open hart is geweest.’

‘Een open hart?’ Ze keek me niet-begrijpend aan. ‘Maar dat hebben we hier allemaal.’

‘Nee, ik bedoel dat er een gat in mijn hart zit.’

‘Ach, wat vreselijk,’ zei ze, met een paar klopjes op mijn knie.

Thelma legde vervolgens uit dat ze deel uitmaakte van een groep vrijwilligers genaamd ‘goededoelers’. ‘Ik geef me altijd op voor de wedergeboortedienst hier in het Meg Murry Ziekenhuis,’ zei ze. ‘Ik vind het leuk om pasgeborenen zoals jij welkom te heten.’

Ik vroeg hoelang een ‘wedergeboorte’ duurde.

‘Eén keer met je ogen knippen en het is voorbij.’ Thelma knipperde een paar keer met haar ogen. ‘Hier in het Meg moet je als goeddoeler met wedergeboortedienst altijd beschikbaar

zijn, want we weten nooit wanneer het volgende pakketje komt.’

Ze klopte op het matras en ik bestudeerde het bed met zijn gerimpelde deken en ingedeukte kussen waar mijn hoofd op had gelegen. Het bed had helemaal niets raadselachtigs of wonderbaarlijks. ‘Verschijnen we zomaar uit het niets?’ vroeg ik.

Thelma knikte. Ze keek me indringend aan, met ogen die zo diep lagen dat ik me kon voorstellen dat ze vroeger ook een bril had gehad. ‘Nou, lieve schat, jij bent wel de kalmste pasgeborene óóit,’ zei ze. ‘Je moest eens weten hoeveel hysterische gevallen ik in mijn negentien jaar in Stad heb meegemaakt.’

‘Negentien jaar!?’ zei ik. ‘Maar je ziet er even oud uit als ik.’

‘O, we zijn hier allemaal dertien.’

Dit specifieke hiernamaals, zo legde ze uit, was alleen bestemd voor Amerikanen die op dertienjarige leeftijd waren heengegaan. ‘We noemen het hier Stad,’ zei ze. ‘Wij stedelingen geloven dat er een heleboel hemelsteden zijn, eentje voor elke leeftijd. Dus eentje voor mensen die op hun zestiende heengaan, eentje voor mensen die op hun drieëntwintigste heengaan, eentje voor mensen die op hun vierenveertigste heengaan, ga zo maar door.’

‘Dertien,’ zei ik verbluft. ‘Jullie zijn allemaal dertien?’

‘Stedelingen verouderen niet. We blijven dertien tijdens ons hele tweede leven. Ik zie er nog precies zo uit als toen ik negentien jaar geleden hier aankwam.’

Jullie zullen het misschien onlogisch vinden, vader en moeder, maar deze stilstand in het hiernamaals stemde me treuriger dan het feit dat ik dood was. Ik zou nooit opgroeien, nooit naar de universiteit gaan en nooit wetenschapper worden. En eerlijk gezegd had ik sinds Amerika mijn buik vol van dertienjarigen en hun domme, wrede, onvolwassen gedrag.

Thelma bemerkte mijn plotselinge paniek. ‘O, maar we worden wel wijzer met de jaren,’ zei ze. ‘Nou ja, sommigen dan.’

‘Het is inderdaad praktisch om het hiernamaals op leeftijd te scheiden,’ gaf ik toe, sportief als ik ben. ‘Want als alle doden op dezelfde plek werden ondergebracht, zou Stad zwaar overbevolkt raken.’ Toen vroeg ik: ‘Blijf ik hier voor eeuwig?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Nee, stedelingen blijven maar vijftig jaar. Als onze tijd erop zit, slapen we op een avond in en worden niet meer wakker. We verdwijnen ’s nachts. Het enige wat achterblijft is onze pyjama.’

‘Jeetje,’ zei ik. ‘En waar gaan we dan naartoe?’

‘Sommigen zeggen dat we naar een hoger hemelniveau verhuizen, eentje met beter eten, degelijke sanitaire voorzieningen en meer zon,’ antwoordde Thelma. ‘Anderen denken dat we misschien terug naar Amerika reïncarneren. Kortom, niemand weet hoe het zit.’

Thelma stond op van het bed en verdween door de deur van een inloopkast. Ze keerde terug met een spijkerbroek, een stuk of wat T-shirts, onderbroeken en sokken, en legde ze op bed.

‘Wat is je schoenmaat?’

‘Negenendertig,’ zei ik.

Ze dook weer in de kast, op zoek naar schoenen.

‘Heb je ook mocassins?’ vroeg ik, omdat jij altijd dat soort schoenen voor me kocht, moeder.

‘In Stad hebben we geen leren schoenen,’ riep Thelma. ‘Leer is dode koe en iets wat dood is hoort niet in de hemel thuis.’

Terwijl ze in de kast rommelde, schoot ik een onderbroek en een spijkerbroek aan, die met rood-wit-blauwe emblemen was bestikt ter ere van het tweehonderdjarig gedenkfeest, drie jaar geleden, van de Amerikaanse Revolutie. ‘Dus hier komen alleen Amerikanen?’ vroeg ik.

‘Ja. Buitenlanders heb je hier niet, alleen maar mensen die in de Verenigde Staten van Amerika hebben gewoond.’

Dit deed me denken aan zo’n idiote sciencefictionfilm waarin de personages op verre planeten altijd vloeiend Amerikaans-Engels spraken en nooit eens Zweeds of Swahili.

‘En hoe zit het met de verschillende geloven?’ vroeg ik, terwijl ik een van de shirts op het bed, een tie-dye-T-shirt, aantrok.

‘O, we zijn niet gescheiden naar religie. Je hebt hier alle smaken: baptist, katholiek, mormoon, jood, Jehova’s getuige. Je kunt het zo gek niet bedenken, lieverd, of het loopt hier rond.’

Ze kwam naar buiten met een paar afgetrapte sneakers, met in viltstift de letter L, dan wel R, op de neus. Ze gaf ze aan mij. 'En wat ben jij?' vroeg ze.

'Atheïst.'

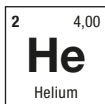
Ze schaterde het uit. 'Ik twijfel zelf ook regelmatig aan het bestaan van een opperwezen,' zei ze.

Zittend op bed trok ik de gympen aan. Ze nam naast me plaats en plukte wat pluisjes van mijn T-shirt.

'Ik ben niet religieus, maar ik ben wel spiritueel ingesteld,' zei ze. 'Ben jij spiritueel, Oliver?'

'Ik heb me in mijn hele leven nog geen seconde spiritueel gevoeld.'

Ze lachte haar fietsenrekglimlach. 'Nou, lieverd, jouw hele Amerikaanse leven is voorbij,' zei ze. 'Maar je tweede leven staat op het punt te beginnen. Wie weet ontdek je hier nog een beetje spiritualiteit.'

En wat bedoelen mensen eigenlijk met spiritualiteit? Bedoelen ze dat ze intuïtief aanvoelen dat een hogere macht hun leven leidt en de wereld om hen heen stuurt? Of bedoelen ze gewoon dat ze bewondering of ontzag voelen in de aanwezigheid van schoonheid? De schoonheid van, ik noem maar wat, een celloconcert in c-klein (een van jouw favorieten, moeder) of van de verschillende lagen siltgesteente, kleisteen en schalie waaruit de Painted Desert in Arizona bestaat (een van jouw favorieten, vader).

Weten jullie nog toen we op het cruiseschip naar Alaska van het noorderlicht getuige waren? Vol ontzag zagen we hoe gasdeeltjes in de atmosfeer in botsing kwamen met geladen deeltjes van de zon en grote bogen van mysterieus groen en roze licht tevoorschijn toverden die de hele, met sterren bezaaide nachthemel overspanden. Toch hadden we geen moment dat spirituele gevoel dat je zou doen geloven dat er een god (een gespierde Zeus met krulletjes, bijvoorbeeld) achter een wolk gehurkt zat waarvandaan hij met een assortiment gekleurde zaklampen de hemel bescheen.

Gelovige mensen denken nooit na over toiletten of tandpasta in de hemel, maar ze maken zich vaak wel een voorstelling van het landschap. Wat ze voor zich zien, zijn klaterende beekjes, besneeuwde bergtoppen, bulderende watervallen en weelderige bossen. Ze zien de plaatsen waar het natuurschoon hen ooit met ontzag heeft vervuld. Waar ze zich spiritueel hebben gevoeld.

Nou, vergeet de beekjes, bergen, watervallen en bossen maar. Wil je je een goede voorstelling maken van Stad, denk dan aan een grootschalig sociaal woningbouwproject. Onze slaaphuizen van rode baksteen en drie verdiepingen hoog zien eruit als goedkope laagbouw. Alle andere gebouwen, zoals scholen, bibliothe-

ken, kantines, gemeenschapshuizen en pakhuizen, zijn eenvoudige, maar solide bouwwerken. Ze hebben veel weg van de gebouwen in Illinois, maar er is één groot verschil.

Gebouwen in Stad kunnen 'zichzelf repareren'.

Een scheur in een muur zit na een tijdje weer dicht, scheve trap treden worden recht en losse planken liggen weer stevig. Stel, iemand trapt per ongeluk een voetbal door een vensterruit, dan is die ruit een paar weken later weer van kozijn tot kozijn aangegroeid. Soms tikt een verveelde stedeling opzettelijk het raam van zijn slaapkamer in, alleen maar om het glas langzaam te zien verschijnen.

Drie weken na aankomst heb ik ook opzettelijk een vensterruit gebroken, niet uit verveling maar in het kader van een experiment. Om 's nachts geen last te hebben van straatlawaai, want ik slaap licht, heb ik een venster van het schuurtje op het dak van mijn woonblok, Huize Frank en Joe Hardy, aan gruzelementen geslagen. Iedere ochtend ga ik heel vroeg het dak op om de zon te zien opkomen en het kozijn met daarin het groeiende glas te controleren. Met een liniaal meet ik de aangroei van die dag om te kijken of die constant blijft. Tot nu toe is dat niet het geval geweest: het glas groeit op sommige dagen tweeënhalve en op andere dagen zevenenhalve centimeter. Raadselachtig.

Deze week heb ik met een knipmes een kras op mijn linkeronderarm gemaakt. Wees niet bezorgd, vader en moeder, het betreft een experiment om te meten na hoeveel dagen de wond is verdwenen. Het lijkt erop dat we in de hemel sneller genezen. We zijn ook immuun voor ernstige ziekten, waardoor kinderen die overleden zijn aan leukemie, om maar een voorbeeld te noemen, uit hun lijden zijn verlost. Ook blindheid en doofheid bestaan niet in Stad, dus stel je de verbijstering eens voor van iemand als de doofstomme Helen Keller toen ze wakker werd in een wereld waarin ze kon horen en zien.

Vervult Stad me met ontzag? Ja, heel vaak wel. Toch heb ik in de maand dat ik hier nu ben nog maar weinig mensen ontmoet die mijn verwondering over zulke alledaagse zaken als toiletten,

lichtknopjes en vuilniskokers delen. Als je een toilet doortrekt, waar blijft je urine dan? Als je je bureaulamp aanknipt, waar komt de stroom vandaan? Als je een leeg ananasblikje in een vuilniskoker gooit, hoe ver valt het naar beneden?

Sommige stedelingen beweren dat ons vuilnis uiteindelijk in Amerika belandt. Zij geloven dat de kokers een soort poort terug naar huis zijn en dat er misschien nog wel meer van zulke tunnels naar Amerika bestaan. Maar zonder onweerlegbaar bewijs kan ik in een dergelijk fenomeen niet geloven. Om de diepte van de kokers te meten, heb ik laatst een strandemmertje aan een lange draad omlaag laten zakken. Ondanks dat ik op alle drie de verdiepingen van het Frank en Joe briefjes had opgehangen waarop ik mijn experiment had aangekondigd, werden die door mijn huisgenoten genegeerd en bleven ze hun vuilniszakken gewoon weggooien, waardoor de emmer van de lijn losraakte en mijn experiment naar de maan was. Maar dat geeft niets. Ik probeer het gewoon opnieuw.

Het standaard vervoermiddel in Stad is de racefiets met tien versnellingen. De verf bladdert en de kettingen vallen er weleens af, maar de fietsen voldoen doorgaans prima om van A naar B te komen (op de stoep rijden is overigens niet toegestaan). De fietsen zijn van iedereen. Met andere woorden, als een bepaalde fiets je goed bevalt, mag je je die niet zomaar toe-eigenen. Gisteren had ik er eentje bij het fietsdepot gereserveerd en was ik ermee naar de Guy Montag Bibliotheek gereden, waar ik een middagje tussen de boeken heb rondgeneusd. Ik bond het daartoe bestemde rode lintje aan het stuur vast ten teken dat de fiets in gebruik was, maar toen ik de bibliotheek later verliet, was mijn geleende racefiets foetsie. Je zou denken dat engelen zich aan de regels houden en met hun tengels van andermans spullen afblijven. Helaas lijden stedelingen aan dezelfde tekortkomingen als de inwoners van Hoffman Estates.

Nog een teleurstelling: onze bibliotheken hebben alleen romans op de schappen staan. Je moest eens weten hoe graag ik een boek over entomologie of astronomie zou lezen! Maar nee, ik

moet het doen met detectives, stripboeken, literaire romans (een hele batterij exemplaren van *Heer van de Vliegen*, bijvoorbeeld) en jeugdliteratuur over onderwerpen als tienerzwangerschappen en drugsverslaving. Toegegeven, in Stad heb je geen insecten, dus een boek over entomologie lijkt inderdaad overbodig, maar tienerzwangerschappen heb je hier ook niet (de enige soort geboorte is wedergeboorte), evenmin als drugsverslavingen (marihuana krijg je hier niet, maar een jongen in mijn slaaphuis beweert dat hij 'zo stoned als een kanarie' wordt als hij kamillethee rookt).

Stad mist overigens een heleboel dingen die voor Amerikanen heel normaal zijn: telefoons, televisies, kranten, flatgebouwen, auto's, verkeerslichten, supermarkten, brievenbussen en nog veel meer.

Wat je in Stad wel hebt en in Amerikaanse steden niet, zijn torenhoge betonnen muren, namelijk vier Grote Muren, de zogeheten Noordermuur, Zuidermuur, Oostermuur en Westermuur, die ons omsluiten en naar schatting vijftieng verdiepingen hoog zijn. Er willen weleens stukken beton ter grootte van een eetbord van de muren afbreken en op de grond kapotslaan. Op het onderste gedeelte hebben jonge kunstenaars muurtekeningen gemaakt. Soms komt een groep stedelingen bijeen om samen te schreeuwen of te zingen in de hoop dat iemand aan de andere kant antwoord geeft. Tot nu toe is er nooit een reactie geweest.

Het geluksgetal van Stad is dertien (vanwege onze leeftijd) en daarom is de stad als een lappendeken in dertien zones verdeeld: zone Een, Twee, Drie, Vier, Vijf, et cetera. (Het Frank en Joe ligt overigens in zone Elf, vlak bij de Noordermuur.) Sommige stedelingen zien Stad als een rechthoekig, betonnen terrarium, en wij die erin zitten als laboratoriummuizen. Ze vragen zich af of er ten zuiden van ons misschien een terrarium voor dertienjarige Mexicanen ligt en ten noorden een terrarium voor dertienjarige Canadezen. Ze zien onze god als een wetenschapper die eeuwigdurende experimenten uitvoert in een gigantisch lab vol met engelen.

Nou, wás onze god maar een wetenschapper, zo eentje als de evolutionair bioloog Richard Dawkins of primatologe Jane Goodall. (Zoals ik jullie tot vervelens toe heb verteld, lijken jullie als twee druppels water op Richard en Jane, ook al blijft moeder volhouden dat ze de blonde versie van Olijffe is.)

Persoonlijk vind ik onze god geen wetenschapper maar eerder een excentrieke hippiekunstenaar. Ik noem hem Zig omdat die naam zo cool en hip klinkt (vanaf nu zal ik in mijn verhaal aan jullie, vader en moeder, telkens wanneer iemand 'God' zegt en daarmee de god bedoelt die onze hemel aanstuurt, dat woord vervangen door 'Zig'). Ik stel me Zig voor als een magere man met lang haar en een baard, zoals Jezus Christus meestal wordt afgebeeld, behalve dat Zig geen tuniek draagt maar een verschoten spijkerbroek en een T-shirt met madeliefjes, een yin-yang-symbool, of iets in die stijl. Hij loopt op teenslippers, die op dit moment populair zijn in Stad. Ik denk dat hij marihuana rookt (geen kamillethee), wierook brandt en stemmingsringen draagt. Zig kan geen echte, onvervalste god zijn omdat goden over het algemeen onfeilbaar worden geacht, terwijl onze Zig er nogal een potje van maakt. We hebben bijvoorbeeld constant last van verstopte en overstromende toiletten. Zoals de stedelingen hier zeggen: 'Van loodgieten heeft Zig de b*llen verstand.' (Omdat jullie tegen vloeken zijn, vader en moeder, verzacht ik het leed met een sterretje.)

Zig stuurt ons nooit scheikundedozen, studieboeken over astronomie, geodriehoeken of periodiek systemen. In plaats daarvan stuurt hij ons plakkaatverf, pastelkrijtjes, kleurkrijt, potloden en markeerstiften, elk materiaal in alle kleuren van de regenboog. We ontvangen zelfs spuitbussen (wat de graffiti verklaart die je overal ziet).

Onze vader, die in de hemel krijt (haha).

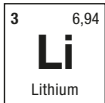
Zig stuurt ons ook muziekinstrumenten zoals ukeleles, akoestische gitaren, trombones, violen, tamboerijnen en harmonica's. Veel kinderen hier zijn muzikaal. Ik zou met ze meedoen, ware het niet dat ik geen toon kan houden en een bibberig stemmetje

en twee linkervoeten heb. Maar ach, wie houd ik voor de gek? Ik had ook niet met ze meegedaan als ik balletbenen en de bariton van een operaster had gehad.

Zig stuurt ons ook sportmateriaal, zoals voetballen, honkbalknuppels, badmintonrackets, basketballen en hockeysticks. Persoonlijk vind ik deze spullen onheilspellend, want tijdens de gymles op het Helen Keller werd ik nogal eens vernederd. Een potje trefbal veranderde dan al snel in een moordaanslag. Vandaar dat ik nooit een groot liefhebber van teamsporten ben geweest.

Sterker nog, mijn tactiek in Amerika was deze: mijd mensen. En die tactiek zal ik, als het Zig belijft, in Stad handhaven.

In de hemel bestaan geen kerken, maar wel zogenoemde goeds-
huizen. In de vijfde week van mijn verblijf in Stad neemt goede-
doeler Thelma Rudd me mee naar een punchparty in het Jo-
nathan Livingston Goedshuis. Een punchparty klinkt misschien
net zo gewelddadig als trefbal, maar komt neer op een avond-
lijke cocktailparty met alleen vruchtenpunch. Thelma gelooft
niet in het mijden van anderen. Ze zegt dat ik, als pasgeborene,
juist onder de mensen moet komen om vrienden te maken, zeker
gezien het feit dat ik nog geen kamergenoot heb.

‘Maar in Hoffman Estates had ik nooit vrienden en daar heb
ik ook niks aan overgehouden,’ verzeker ik haar.

Ze trekt een wenkbrauw op en zegt: ‘Liefje toch, niet liegen
tegen Thelma.’

Ik denk terug aan mijn dagen zonder vrienden op het Helen
Keller. Bij biologie had ik geen partner om kikkers mee te ont-
leden. Niemand wilde met mij een tweetal zijn, ondanks de tien
die hij of zij dankzij mij in de schoot geworpen kreeg. Voordat
ik een mensenmijder werd, en voornamelijk toen ik nog in
groep zeven zat, probeerde ik weleens een gesprekje met mijn
medeleerlingen aan te knopen. Ik had van tevoren op mijn
slaapkamer voor de spiegel geoefend, omdat mijn woorden in
het verleden soms als kwetsend of ergerniswekkend waren er-
varen. Tegen mijn spiegelbeeld zei ik: ‘Hallo, Cynthia Orwell.
Hoe ging je auditie als cheerleader vandaag? Verliepen de splits
naar wens?’ Toen ik hetzelfde tegen de echte Cynthia Orwell
herhaalde, rimpelde ze haar neus alsof ik een uur in de wind
stonk. Ze zei: ‘O, Boe, doe niet zo schizo. Laat me met rust, ja?’
Ik merkte dat ik niet goed was in het praten over ditjes en datjes,

misschien omdat ik niet weet waar ditjes en datjes naar verwijzen.

Terwijl Thelma en ik op de stoep wandelen en fietsers ons op straat voorbijrazen, probeer ik iets te bedenken om tegen haar te zeggen. Het weer is een ditje of datje. Ik kijk op naar de grijze lucht met dunne, veerachtige wolken (cirri). Tot nu toe is het hier elke dag lekker weer geweest. Ik schat zo tussen de vijftwintig en achtentwintig graden Celsius en 's nachts twee tot zes graden lager. Ik wou dat ik een thermometer had, maar ook thermometers ontbreken in Stad, misschien omdat er zo weinig extreme temperaturen te meten zijn. Het voelt hier altijd als in de vroege zomer.

Jammer genoeg vliegen hier geen vogeltjes. De hemel herbergt geen vogels, dieren of zelfs maar insecten, al schijnt er incidenteel een exemplaar door de mazen te glippen. Misschien is Zig van mening dat we in Amerika al genoeg dierenleed hebben veroorzaakt.

Thelma en ik slaan af naar de John Claytonstraat. De straatnamen zijn met watervaste inkt op bordkarton geschreven dat in cellofaan is verpakt. Deze bordjes zijn tegen de muren van gebouwen geplakt of gespijkerd (net als in Europa). Gebouwen, straten en parken dragen namen van romanpersonages, en eens in de zoveel tijd kunnen omwonenden stemmen voor een andere of nieuwere naam. Ik wil net vragen wie John Clayton is als Thelma zegt: 'Jij zou een prima goedgevoeler zijn, Oliver.'

'Zeg, heb jij aan de kamillethee gezeten?' antwoord ik. 'Ik ben niet goed met mensen.' Ik raap een steen op die naast de stoep ligt. 'Ik ben veel beter met stenen. Ik ben een stenenmens. Kijk, deze kleine vriend hier heeft strepen van ijzeroxide.'

Ondanks de niet-fietsen-op-de-stoep-regel komt een jongen ons op een fiets met een glitterend bananenzadel voorbijgescheurd. Met zijn stuur schampt hij Thelma. 'Aan de kant, dikbil!' roept hij.

Thelma grabbelt mijn gestreepte vriend uit mijn hand en wil hem naar de fietser smijten maar houdt zich in. Ze sluit haar ogen en prevelt: 'Zig sta me bij.'

Thelma Rudd woont ook in Huize Frank en Joe Hardy, maar op de tweede verdieping, eentje onder de mijne. De goededoelensraad heeft haar als mijn mentor aangesteld. Het is haar taak mijn welbevinden in de gaten te houden, en daarom komt ze vaak langs om te vragen hoe het met me gaat. Ik verzeker haar dat alles in orde is (of eigenlijk zeg ik 'tiptop', omdat dit typisch een woord voor jullie is, vader en moeder, en ik jullie gezichten voor me zie als ik het gebruik). Thelma beziet me vaak met een mengeling van bezorgdheid en verwondering. Ze denkt vermoedelijk dat ik iets voor haar verzwijg, want de laatste keer dat ik 'tiptop' zei, antwoordde ze: 'Wees eerlijk tegen mama.'

Sommige van de oudere meisjes – met 'ouder' bedoel ik de dertienjarige meiden die hier al twintig jaar of langer rondlopen – noemen zichzelf 'mama'. Ze bemoederen de pasgeborenen. Ze verstellen het versleten kruis van hun spijkerbroek. Ze brengen hun mueslimuffins als ontbijt voor een regelmatige stoelgang. Ze noemen hen lieverd, schatje, kindje en snoepje.

Sinds ik Thelma heb verteld dat jij zo dol bent op jazzklassiekers, moeder, zingt ze 's avonds slaapliedjes uit het *Great American Songbook*. Ik mag de leeftijd voor slaapliedjes dan zijn gepasseerd, in de ogen van Thelma ben ik nog steeds een pasgeborene. Gisteravond had ze 'Begin the Beguine' uitgekozen.

In de Merricat Blackwoodstraat stopt Thelma bij een oud pakhuis waar tientallen stedelingen ratelende winkelwagentjes vol met conserven, zoals sperziebonen, mais à la crème, peren en kikkererwten, voor zich uit duwen.

Thelma zegt: 'Er is vandaag een levering geweest.'

Ik stel voor even te gaan kijken omdat ik nog nooit een pakhuis voor voedingsmiddelen vanbinnen heb gezien. De ruimte is zo groot als de gymzaal van het Helen Keller, maar in plaats van tribunes staan er in dit pakhuis hoge metalen stellingkasten waarvan je de bovenste plank alleen met een ladder kunt bereiken. Deze schappen dienen als wedergeboortebedden voor de blikjes eten, dozen ontbijtgranen, rijst en pasta, zakken aardappels, wortels en appels en al het overige eenvoudige voedsel